اصول شبیهسازی پاییز ۱۴۰۳

استاد: دکتر نفیسه صدقی دستیار آموزشی: عرفان امانی بنی

دانشگاه صنعتی شریف دانشکده مهندسی صنایع

پروژه فاز اول مه**لت ارسال:** ۲۵ آبان ۱۴۰۳

- مهلت ارسال پاسخ تا ساعت ۵۹:۵۹ روز مشخص شده است.
- پروژه در تیمهای یک یا دو نفره قابل انجام است. برای انجام پروژه نیز هر تیم میتوانند مجموعا ۷ روز تاخیر در تحویل فازها داشته باشد. برای تیمهای تک نفره این میزان ۱۰ روز است.
- به ازای هر روز تاخیر مازاد بر تاخیر مجاز در ارسال پروژه، ۱۰ درصد از نمره ی پروژه کسر خواهد شد. این کسر نمره به صورت ساعت محاسبه می شود.
- لطفا گزارش فاز اول پروژهی خود را مطابق با استانداردهایی که در صفحهی درس بارگذاری خواهد شد تحویل دهید.
 - سوالات خود در مورد پروژه را از طریق ارسال ایمیل به erfan.amani@sharif.edu مطرح کنید.

طرح مسئله

بیمارستانی را در نظر بگیرید که از هفت بخش تشکیل شده است. این بخش ها عبارتند از:

- ۱. بخش بستری پیش از عمل
 - ۲. اورژانس
- ۳. آزمایشگاه محل انجام آزمایشهای اولیه
 - ٤. اتاق هاى عمل جراحى بيماران
- $^{\circ}$. بخش عمومی برای بیماران با جراحیهای ساده و پس از بهبود بیماران ICU و $^{\circ}$
- 7. بخش مراقبتهای ویژه (ICU) مخصوص بیمارانی با شرایط خاص یا جراحیهای پیچیده
 - بخش مراقبتهای ویژه قلبی (CCU) مخصوص بیماران قلبی

منابع موجود در این سیستم بر اساس تعداد تختهای موجود سنجیده میشوند و سایر منابع مانند تجهیزات و کادر پزشکی متناسب با تعداد تختها فراهم است. این هفت بخش به ترتیب دارای ۲۵، ۲۰، ۵۰، ۵۰، ۴۰، ۵۰ و ۵ تخت هستند. پذیرش بیماران در این بیمارستان بهصورت غیرمتمرکز در بخش بستری پیش از عمل و اورژانس انجام میشود و از جزئیات این فرایند در تحلیل سیستم صرف نظر شده است.

در این بیمارستان، دو دسته بیمار برای جراحی مراجعه می کنند. دسته اول بیمارانی موسوم به بیماران انتخابی که به پزشک معالج خود مراجعه کرده و پزشک بعد از تشخیص نیاز بیمار به جراحی، وقتی را برای جراحی بیمار در نظر می گیرد. دسته دوم بیماران غیرانتخابی می هستند که به شکل فوری و ضروری باید جراحی شوند و نسبت به بیماران انتخابی دو روز پیش از عمل جراحی در بخش پیش از جراحی بستری می شوند و زمانی

[\] Elective

^۲ Non-elective

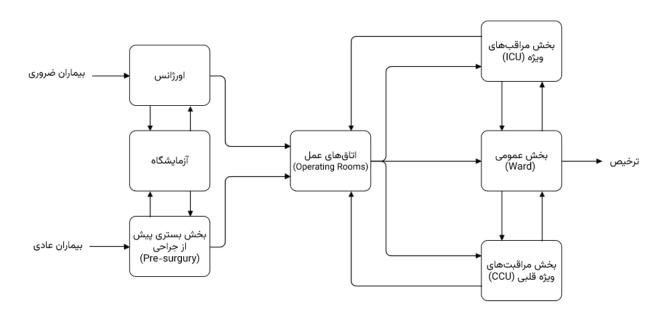
که اتاق عمل خالی و آماده باشد، به اتاق عمل منتقل میشوند. در مقابل، بیماران ضروری بهمحض ورود به بیمارستان، در صورت آماده بودن اتاق عمل، بلافاصله و با اولویت بالاتر از سایر بیماران تحت عمل جراحی قرار میگیرند. برای سهولت بیان مسئله، در ادامه به بیماران انتخابی، "بیماران عادی" و به بیماران غیرانتخابی، "بیماران ضروری" گفته خواهد شد.

هر بیماری که وارد بیمارستان می شود به احتمال ۲۰۰۰ عادی است. ورود بیماران به این بیمارستان بر اساس توزیع پواسون با نرخهای یک و چهار نفر در ساعت به ترتیب برای بیماران عادی و بیماران ضروری انجام می شود؛ همچنین به علت وقوع حوادث جمعی، حدود ۵.۵ درصد از بیماران ضروری به صورت گروهی وارد می شوند که ورود آنها منوط به وجود ظرفیت خالی اورژانس است و تعداد هر گروه توزیع یکنواختی گسستهای بین ۲ تا ۵ نفر دارد. با توجه به امکانات ذخیره بیمارستان، حداکثر به میزان ۱۰ بیمار می تواند در صف ورود به بخش اورژانس و در آمبولانسها نگدداری شود تا تختی در بخش اورژانس خالی شود. قبل از عمل جراحی، آزمایشهایی از جمله آزمایش خون و قند باید در بخش آزمایشگاه از بیماران گرفته شود که در آزمایشگاه، بیماران ضروری نسبت به بیماران عادی در آزمایشگاه نیز اولویت دارند. بیماران پس از بستری در بخش پیش از جمل یا اورژانس باید حدود ۶۰ و ۱۰ دقیقه به ترتیب جهت کارهای اداری منتظر باشند و سپس به آزمایشگاه منتقل شوند. بیماران بستری در بخش پیش از جراحی، پس از انجام آزمایشها به تخت خود بازگشته و به مدت ۲ روز بستری شده و سپس برای عمل جراحی به اتاق عمل منتقل می شوند. بیماران ضروری نیز به تخت خود در اورژانس منتقل شده و مدتی بعد از آزمایش که توزیع مثلثی با کمینه، میانگین بو بیماران ضروری نیز به تخت خود در اورژانس منتقل شده و مدتی بعد از آزمایش که توزیع مثلثی با کمینه، میانگین عمل قبلی ۱۰ دقیقه و مدت زمان انجام آزمایشها برای هر دو گروه بیماران از توزیع یکنواخت بین ۲۸ تا ۳۲ دقیقه است. عمل های جراحی بر اساس پیچیدگی و مدت زمان عمل به سه دسته تقسیم می شوند:

- ١. جراحيهاي ساده (مثل عمل آيانديسيت)
- ۲. جراحیهای متوسط (مانند کولهسیستکتومی)
- ۳. جراحیهای پیچیده (مانند جراحی قلب باز).

دادههای تاریخی بیمارستان نشان می دهد که نیمی از بیماران جراحی ساده، ۴۵ درصد جراحی متوسط و باقی آنها جراحی پیچیده دارند. چالش اصلی در این سیستمها، عدم قطعیت زیاد در زمانهای جراحی است. با توجه به بررسی آماری دادههای تاریخی بیمارستان، زمانهای عمل بیماران هر دسته از توزیع X با پارامترهای منحصر برای هر نوع جراحی است. پس از انجام جراحی، بیماران به یکی از بخشهای بیمارستان منتقل میشوند. بیمارانی که تحت جراحی ساده قرار گرفتهاند، مستقیماً به بخش عمومی منتقل میشوند. در مورد جراحیهای پیچیده، بیمارانی که جراحی پیچیده غیر قلبی داشتهاند که ۷۵ درصد این دسته از بیماران این گونهاند، به بخش مراقبتهای ویژه (ICU) و آنهایی که جراحی قلبی داشتهاند، به بخش مراقبتهای ویژه قلبی (CCU) منتقل میشوند. این بیماران ممکن است به ترتیب به احتمال یک درصد دچار وضعیت حاد شده و مجدداً نیاز به جراحی داشته باشند که در این صورت به عنوان بیماران ضروری در نظر گرفته میشوند. سایر بیماران این دو بخش (ICU) بعد از طی مدت زمانی که از توزیع نمایی با پارامتر ۲۵ ساعت برخوردار است، مدت مراقبت را طی کرده و به بخش منتقل میشوند. ممکن است برخی بیماران این صوفنظر شده است. بیمارانی که جراحی پیچیدهای داشتهای ویژه منتقل شوند، اما به دلیل کم بودن این موارد، از آن صرفنظر شده است. بیمارانی که جراحی پیچیدهای داشتهاند، ممکن است به احتمال ۱۰ درصد در حین جراحی فوت کنند که به سردخانه که خارج از سیستم فعلی در نظر گرفته شده منتقل میشود.

بیمارانی که جراحی متوسط داشته اند، می توانند بسته به شرایط به یکی از سه بخش: بخش عمومی، ICU یا ICU منتقل شوند. احتمال انتقال این بیماران به هر یک از این بخشها به ترتیب ۲۰۰، ۲۰۰ و ۲۰۰ است. مدت زمان بستری شدن تمامی بیمارانی که به بخش عمومی منتقل می شوند، از توزیع نمایی با پارامتر ۵۰ ساعت برخوردار است. پس از اتمام دوره بستری، بیمار از بیمارستان مرخص می شود. با توجه به مشکلات برق کشور، ممکن است یک روز در ماه به صورت کاملا تصادفی برق بیمارستان قطع شود که سبب می شود بیمارستان از ژنراتورهای خود استفاده کند. ژنراتورها امکان تامین برق تمام اتاقهای عمل را دارند ولی تنها می توانند ۸۰ درصد تختهای بخش ICU و CCU را تامین کنند. در تصویر ۱، شمایی از بخشهای بیمارستان و جریان حرکت بیماران بین این بخشها نشان داده شده است.

تصویر ۱: شماتیک کلی بخشهای بیمارستان و جریان حرکت بیمار در آن

خواستهها

- مسئلهی توصیفشده را در قالب یک مسئلهی شبیهسازی مدلسازی کنید و توصیف ایستایی از آن ارائه دهید. به عبارت دیگر نهادها، متغیرهای حالت، پیشامدها، فعالیتها و تاخیرهای آن را مشخص کنید.
 - اگر موردی را در مساله فرض کردهاید یا سادهسازی خاصی انجام دادهاید ذکر کنید.
 - حداقل ۴ معیار برای ارزیابی عملکرد سیستم ارائه دهید و دلیل اهمیت هر یک را بنویسید.
- یک توصیف پویا از سیستم ارائه دهید. به بیان دیگر فلوچارت مربوط به تمام پیشامدهای ذکر شده در توصیف ایستای خود را رسم کنید.
- ساختاربندی لیست پیشامدهای آتی (اعلان پیشامد^۳ها) را در پروژه ی خود مشخص کنید و تعیین کنید در ابتدای شبیهسازی چه پیشامدهایی برنامهریزی می شود (لیست پیشامدهای آتی را در لحظه ی آغاز شبیهسازی بنویسید).

^{*} Event Notice